

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2025 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku w III Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Szcześnie Szymański

po rozpoznaniu zażalenia Stanisława Bartnika na zarządzenie prokuratora Prokuratury Rejonowej Białystok- Południe w Białymstoku z dnia 16 czerwca 2025 roku, wydane w sprawie 4002-0.Ds. 1569.2025 o odmowie przyjęcia zażalenia na podst. art. 465 § 2 k.p.k., art. 466 § 1 k.p.k., art. 437 § 1 k.p.k.,

postanawia:

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

W Prokuraturze Rejonowej Białystok-Południe w Białymstoku pod sygn. 4002-0.Ds.1569.2025 prowadzono postępowanie z zawiadomienia Stanisława Bartnika.

Postanowieniem z 5 kwietnia 2024 roku prokurator Prokuratury Rejonowej Białystok-Południe w Białymstoku odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie o czyny z art. 127 § 1 k.k. art. 128 § 3 k.k., art. 129 k.k., art. 130 § 5 k.k., art. 130 § 3 k.k. i 130 § 9 k.k. wobec stwierdzenia braku danych uzasadniających podejrzenie popełnienie czynu, tj. na podstawie art. 17 §1 pkt 1 k.p.k.

Odpis postanowienia doręczono zawiadamiającemu Stanisławowi Bartnikowi z informacją, iż nie przysługuje mu prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie.

W dniu 13 czerwca 2025 roku do Prokuratury Rejonowej Białystok-Południe wpłynęło zażalenie Stanisława Bartnika zatytułowane jako zażalenie pokrzywdzonego na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 28 maja 2025 roku, doręczone 5 czerwca 2025 roku.

Zarządzeniem z 16 czerwca 2025 roku prokurator Prokuratury Rejonowej Białystok-Południe w Białymstoku odmówił przyjęcia ww. zażalenia jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną. W uzasadnieniu zarządzenia podniósł, że Stanisław Bartnik nie jest osobą pokrzywdzoną czynami objętymi postępowaniem, jak również, że nie doszło do naruszenia jego praw czynami objętymi postępowaniem.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł Stanisław Bartnik wskazując, że w sprawie 4002-0.Ds. 1569.2025 jest on bezspornie pokrzywdzonym, gdyż jako obywatel Rzeczypospolitej Polskiej jest członkiem wspólnoty narodowej i samorządowej, a czyny takie jak zdrada stanu i szpiegostwo na szkodę państwa polskiego naruszają prawa każdego obywatela RP.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne i jako takie nie mogło zostać uwzględnione.

Decyzja prokuratora i przedstawiona przez jego argumentacja są słuszne. Zawiadamiającego Stanisława Bartnika nie sposób uznać za pokrzywdzonego w sprawie 4002-0.Ds. 1569.2025. Artykuł 49 kodeksu postępowania karnego wprost definiuje termin pokrzywdzonego. Zgodnie z treścią ww. przepisu pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo. pokrzywdzeniu decyduje zatem bezpośredniość naruszonego lub zagrożonego przestępstwem dobra. Jak wskazał Sąd Najwyższy – „*Warunkiem przyznania, w sposób zgodny z treścią art. 49 § 1 k.p.k., statusu pokrzywdzonego danej osobie jest to, by jej dobro prawne zostało naruszone lub zagrożone w sposób bezpośredni, a więc taki, w którym pomiędzy czynem zawierającym znamiona przestępstwa a naruszonym lub zagrożonym dobrem danego podmiotu nie ma ogniw pośrednich*”(Wyrok SN z 17.02.2010 r., III KK 292/09, LEX nr 577202).

Kwalifikacja i charakter czynów objętych postanowieniem o umorzeniu śledztwa wyklucza uznanie Stanisława Bartnika za pokrzywdzonego w niniejszej sprawie.

Doktrynalne rozważania w zakresie przedmiotów ochrony czynów w zakresie których odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie 4002-0.Ds. 1569.2025

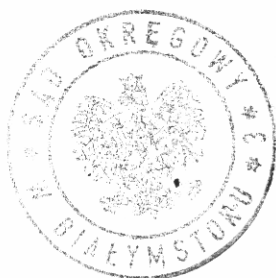
potwierdzają stanowisko prokuratora. Za komentarzem wskazać należy następujące (M. Budyn-Kulik [w:] *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. M. Mozgawa, LEX/el. 2025, art. 127, art. 128, art. 130, M. Kurowski [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, red. D. Świecki, LEX/el. 2025, art. 129). Przedmiotem ochrony przestępstwa z art. 127 k.k. są niepodległość, bezpieczeństwo wewnętrzne, jedność terytorialna i demokratyczny ustrój (Krukowski, *Przestępstwa*, s. 45; Zgoliński [w:] Konarska-Wrzosek, s. 690). Przedmiotem ochrony czynu stypizowanego w art. 128 k.k. są organy konstytucyjne RP – ich istnienie i niezakłócone funkcjonowanie. Ubocznym przedmiotem ochrony jest konstytucyjny ustrój Rzeczypospolitej Polskiej. Czyn wypełniający znamiona z art. 129 k.k. ma za zadanie ochronę dobra Rzeczypospolitej Polskiej – interesy państwa polskiego, w szczególności polityczne i gospodarcze interesy zewnętrzne (Wojciechowska [w:] Wąsek, Zawłocki I, s. 70; Hoc [w:] *System*, t. 8, s. 77; Kulesza [w:] Królikowski, Zawłocki, *Szczególna I*, s. 91); pozycja Rzeczypospolitej Polskiej (Zgoliński [w:] Konarska-Wrzosek, s. 695). Zaś przedmiotem przestępstwa z art. 130 k.k. jest obronność, bezpieczeństwo (wewnętrzne i zewnętrzne – Zgoliński [w:] Konarska-Wrzosek, s. 696; Kulesza [w:] Królikowski, Zawłocki, *Szczególna I*, s. 99) i dobrostan gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej.

Wobec powyższego, argumentacja Stanisława Bartnika jest nietrafna. Nie jest on bezpośrednio pokrzywdzonym żadnym z czynów objętych postępowaniem 4002-0.Ds. 1569.2025. Sama przynależność narodowa nie daje każdemu obywatelowi prawa uznania za pokrzywdzonego w sprawach o przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej.

Na marginesie wskazać również należy, że nie sposób uznać Stanisława Bartnika za osobę wymienioną w art. 305 § 4 k.p.k. *Gravamen* do zaskarżenia postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa został ograniczony przez ustawodawcę do zawiadamiających, wobec których wskutek przestępstwa doszło do naruszenia ich praw. Dla uznania, że zawiadamiający spełnił ten warunek konieczne jest stwierdzenie naruszenia prawnie chronionego dobra zawiadamiającego w wyniku zapadłej decyzji końcowej. Należy też podkreślić, że naruszenie musi dotyczyć dobra zawiadamiającego o charakterze indywidualnym, a nie dobra prawnego naruszającego

interesy całego społeczeństwa, czyli dobra publicznego. W niniejszej sprawie nie stwierdzono naruszenia lub chociażby zagrożenia dobra indywidualnego skarżącego. Zatem nie jest on osobą uprawnioną do wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa.

Konkludując, zarządzenie prokuratora było zasadne i dlatego należało utrzymać je w mocy.

Z upoważnienia

KIEROWNIKA SEKRETARIATU,
na oryginale właściwe podpis,

Za zgodność świadczę

STARSZY SEKRETARZ

Renata Kuklik
mgr Renata Kuklik